

Colecția INSOLIT

un om din **Wayfalua**
și alte povestiri

un om din wayfalua și alte povestiri

costel baboș

editura
BASTION

POVESTE NETERMINATĂ CU O PISICĂ MOARTĂ

Deși neterminată, așa cum specific și în titlu, povestea a început într-o joi după-amiază, când Petrișor a' lui Chemeșe (Chemeșe i se spune în jocură, numele neamului lor fiind Covată), hălădindu-se cum îi era obiceiul, prin Surpături, s-a întors sat aducând cu el o pisică moartă și, pe deasupra, neagră ca tăciunele.

- O ținea, blăstămatul, de coadă. Cre' că moartă era, că nu mișca, nu nimic...

Și nu mințea văduva lui Coccan. L-au văzut Piscol, Mălai, bătrânul Țepeneag, Vornic, ba chiar și Lae căldărarul, care la ora aia vedea deja dublu. Dublu îl văzuse și pe a' lui Chemeșe; și pe fiecare din ei, cu câte două mâini, două picioare, numai pisică văzută una singură, de cealaltă ferindu-și privirea.

- Ho ducea ca p-un lămpaș or' ca p-un d-ăla d-al popii, de pute-a tămâie... Hașa să mă trăsnească. Și nici Lae nu mințea.

Iată, de altfel, ce-am aflat chiar din gura lui Petrișor:

- Am dus-o, da, de coadă și cu capu'-n jos, pân' acasă.

- Și ce-ai făcut cu ea? I-am întrebat.

- Nimica, zău, că n-am apucat. Am ascuns-o numa', în fundu' grădinii, să nu dea careva peste ea până să mă-ntorc eu, ziua următoare, de la școală. Voiam să-i scot ochii că încă-i mai luceau și mi-a povestit bunica, odată, că acolo stau draci și, dacă-i scoți ochii, dracii nu mai pot să iasă și după aia poți să faci ce vrei cu ei.

- Și?

- P-ormă, când am venit de la școală, am uitat de ea. Am alergat cât am putut de repede la mama să mă plâng de ce mi se întâmplase. Cum doamna învățătoare ne pusesse să ne numărăm degetele de la

mâini, iar lor, la toți, le-au ieșit câte cinci, numa' mie șase la una, iar la ai' laltă șapte. Mama mi-a spus că îs tolmăc rău și e-o să rămân repetent, dar, pe-ormă, când din întâmplare mi-a văzut mâinile, a scăpat oala ce tocmai o luase de pe foc și numa' sarmale-au fost pe jos și pe picioarele mele și pe ale ei. M-a dus la tata care începuse de cu dimineață să cosească în grădină - mi-a stat inima-n loc să nu dea cumva peste pisic - și mama a strigat așa de tare, că tata era să-și cosească picioarele. Ce ai, nebuno? Atunci, mama m-a spânzurat de mâini în sus, arătându-i tatei degetele câte le aveam. Tata, când a văzut ce-a văzut, a început să-și facă cruce cu cutea de la coasă.

După cum vă puteți imagina, știrea s-a răspândit ca fulgerul. Nici n-au apucat a' lui Chemeșe și fiu-său să ajungă la felcerul Panait, că parte din sat se și strânsese în jurul lor să vadă și să audă și, dacă se putea, să și pipăie.

Până și felcerul Panait s-a înspăimântat când a văzut copilul:

- Cum, așa peste noapte?

A început să-i injure pe toți sfinții și dracii, dar mai ales pe cei care nu-i trimiteau un medic adevărat, că el n-avea cum să le știe pe toate. Până la urmă a dat telefon după mașina salvării din Crasna și aia a venit, da' târziu, că nu era decât una și parecă atunci se apucaseră să nască toate femeile din satele vecine.

- Tocmai la Cluj ne-au dus, a povestit Neculai a' lui Chemeșe după două zile, când s-a întors, că aia din Crasna n-au vrut să-l primească.

- Și ce i-au făcut băiatului, ce-i fac?

- Îi fac tot soiul de analize și-i pun tot soiul de întrebări. Petrișor le-a povestit și despre mât, iar aia m-au trimis să vin după el, au spus că cine știe, poate că să aibă și mâtul vreo legătură.

Așa că a' lui Chemeșe s-a pus pe căutat mortă-
nea, dar de găsit, n-a găsit-o, cu toate că a întors
grădina pe dos. Parcă intrase în pământ, nu alta.

Dacă am fi știut noi atunci ce nenorociri ave-
să cadă pe capul nostru...

Cam la o săptămână, s-a întors și Anuța, fer-
ia lui Neculai. Și-a spus că Petrișor își amintise cu
înainte să fie dus la felcer, dăduse fuga în grădi-
nuase pisica de coadă și-o aruncase peste gard,
trifoi la Zbârcea.

Și iată-l pe Neculai a' lui Chemeșe tăind trifoi
lui Zbârcea fără să ceară un ban. Și numai după ce
dat gata și-a amintit Zbârcea că găsise pisicu' de m-
demult, încă nu putea, dar că îl aruncase și el, nu
departe, în ograda lui Sfātu, să nu-i aducă ghinion.

- N-ai găsit un mât mort și negru, în ograda
tine? s-a interesat Neculai.

- Ba găsit, cum să nu, a recunoscut Sfātu, de
m-am scăpat și eu de el. Vezi de-l caută la Pârjoală.

A alergat Neculai la Pârjoală.

- ... un mât mort... negru, da.

A alergat și la Orbâneasa.

- Du-te la Dumitru...

De la Dumitru fuga la Piscoi, de la Piscoi la
Trascău, de la Trascău la Petriceu și tot așa prin
tot satul.

De ce să mint, pisica a trecut și pe la mine în-
tr-una din seri, eu cu mâna mea am aruncat-o mai
departe, la părintele Duhan.

Iar de la părintele Duhan a ajuns la Pruncu, de
la Pruncu la Cătoi și, cum am mai spus, a colindat
satul întreg.

Lui Petrișor i-au dat drumul abia după trei
săptămâni, când ne-am făcut și noi apariția la spital,
clinică ori ce era; mai bine de jumătate de sat.

Ne crescuseră și nouă degete în plus, false și
anapoda. Mie, de exemplu, mi-au ieșit din palmă,
ca un fel de cârlige. La alții le-au crescut pe dosul
mâinilor, altora le-au ieșit din coate... Dar nu numai
degete și-au făcut apariția, ci și urechi, coarne (ce-i
drept, dintr-astea mai rar), nasuri, ochi și încă ceva
ce nu pot să vă spun.

Când ne-au văzut doctorii din Cluj, s-au luat cu
măinile de cap.

- N-avem ce vă face, oamenii lui Dumnezeu!
Plecați, plecați acasă, să nu-i molipsiți și pe alții. O
să trimitem noi pe cineva acolo, numai plecați odată.
Și luați-l și pe ăsta.

Era vorba de Petrișor al nostru. Văzându-ne, a
început să plângă de bucurie, deși arătam cum ară-
tam. În drum spre casă i-am pus toate acele întrebări
de la începutul povestirii. Nu ca să fac pe detectivul,
ci din pură curiozitate.

Cât despre pisică, nu mai știm absolut nimic.
Se pare că ultimul care-a văzut-o a fost a' Crăciunii.
Ieri, când am trecut pe la el, mi-a mărturisit că a
găsit-o într-o dimineață în bătătura casei.

- Și-atunci? l-am întrebat.

- Și-atunci, ce?

- În ocolul cui ai aruncat-o în continuare?

- În ocolu' nimănui, a făcut mirat a' Crăciunii.
Am zvârlit-o numai peste poartă, în mijlocul drumu-
lui, s-o mănânce câinii...

POVESTIND ÎN DRUM SPRE OGLINDA

---

1. Despre Oglinda

– ... O lume paralelă, roști cel ce tăcuse până atunci. Fără să necheze. Căci, cu adevărat, omul acesta avea o mutră de cal.

2. Suzana Vrăjitoarea

Își încheștase degetele în brațul meu.

– Trebuie să mă înțelegi, îmi spunea, tu nu ești ca și ceilalți, te-am mirosit de cum te-am văzut.

Mie mi se părea că toată lumea se uita după noi și ne arăta cu degetul: se duc în lan, se duc în porumb. Lanul de porumb fremăta sub adierea blândă a vântului, iar soarele ne pocnea în creștetul capului.

– Te-am mirosit de cum te-am văzut.

Mie mi se părea că toată lumea ne urmărea cu privirea.

– Și ce-ți pasă?

Tulpinile erau mai înalte decât noi, de parcă lanul ar fi fost irigat și prășit, deși, pe de altă parte, erau o grămadă de buruieni acolo, iar unde nu erau buruieni se vedea pământul plesnit de secetă și bătătorit.

– Trebuie să înțelegi, îmi spunea. Fiindcă tu ești altfel. Cu tine o să-mi placă. Am mai făcut-o și cu alții; dar numai atunci când nu mai rezistam. Așa cum nici tu nu mai rezisti acum. De-aceea, te rog, nu șovăi.

De unde știa că șovăiam?

– Pe urmă, îmi era greață. Mă apuca așa o greață că vomitam. Iar uneori nu simțeam nimic, nu reușeam să mă descarc; atunci îmi venea să urlu și să-l iau pe individ la bătaie; mă infuriam și-mi venea să-i scot ochii.

Își încheștase degetele în brațul meu și mă împingea ușor înainte.

Ar fi trebuit să renunț. Și s-o iau la goană. Dar nu mă puteam hotări. Prin cap îmi treceau tot felul de gânduri, ca niște fulgere. Mici, ascuțite, alunecoase. Mă întrebam: dacă e nebună, oare nu sunt eu mai nebun decât ea? Dacă și ceilalți sunt nebuni, nu sunt eu mai nebun decât ei?

Și totuși, nu protestam; mă lăsam împins ușor înainte, printre tulpini. Aveam senzația că zeci de ochi ne pândeau; spionându-ne, bătându-și joc de noi și râzând, arătându-ne cu degetul prin porumbul înalt, viguros, neudat, neprășit.

Aș fi vrut să renunț la provocarea ei și să-i spun că asta e, nu-mi place să fac dragoste cu senzația că sunt urmărit de parcă aș face-o pe o scenă de teatru, și, în afară de asta, era atât de urâtă și de bătrână încât, încât...

Dar nu i-am spus nimic. Nu m-am împotrivit cu nimic. Aș fi putut s-o fac. N-am făcut-o. Nu știu de ce.

3. O Poveste

– Pot, întrebă cel ce părea răstignit, să spun și eu o poveste?

Și pentru că nimeni nu-i răspunse, continuă:

– Tot ceva în legătură cu... asta, pentru că mi-ați amintit de psihiatrie, domnule, mi se adresă.

M-am grăbit să-l încurajez:

– Sigur, sigur că puteți.

– Suntem chiar curioși să... adăugă Femeia cu eșarfă, oprindu-se încurcată la mijlocul frazei.

– Desigur, fu de acord bărbosul, pufăind din țigară și mângâind-o pe femeie cu privirea, trece timpul mai repede și nici nu ne plictisim. După care i se adresă celui ce părea răstignit: puteți începe, domnule.

4. Suzana Vrăjitoarea

Răspuns:

Pe Suzana am cunoscut-o în acel sanatoriu de alienați mintali; stătea pe o bancă, singură, într-o tăcere și așteptare provocatoare; își ridicase un genunchi sub bărbie, lăsându-și pulpa piciorului dezvelită până sus, aproape de încheietură. Câteva suvițe din părul încăruntit îi cădeau pe fruntea plină de riduri, pe ochii încercănați.

Întrebare:

Ce vârstă avea Suzana când ați cunoscut-o?

Răspuns:

Nu știu. Și cred că nici Suzana nu știa. Nu-și amintea nici măcar de câți ani era internată. O singură dată am vorbit despre asta, pendula. După părerea mea, cred că era mult mai bătrână decât părea. Privind-o superficial, ai fi fost tentat să-i dai mult mai puțin. Repet cuvântul superficial, pentru că, în realitate, trupul îi era încă destul de viguros și energic; n-am auzit-o niciodată plângându-se de dureri specifice bătrâneții.

Întrebare:

Ce v-a atras la ea? Există persoane care sunt de părere că ați fost victima unor influențe oculte, teorie la modă.

Răspuns:

Totul a pornit de la prima noastră întâlnire atunci când am observat-o stând singură pe bancă. Privind-o, am simțit un impuls sexual neașteptat, ceva pornind din interior și manifestându-se, brusc, în afară. Priveam ca hipnotizat ceea ce Suzana voia să arate, mie sau oricui altcuiva care s-ar fi nimerit pe lângă ea. Îmi dădeam seama că mi se întâmpla ceva neobișnuit, doar mai văzusem femei, mult tinere, mai frumoase, mă și culcasem cu unele

ele. Și chiar dacă Suzana nu purta chiloți, lăsându-și sexul la vedere, negru, aproape triunghiular, eram familiarizat, căci pictasem vreme îndelungată după modele goale.

Întrebare:

Ce v-a determinat să pictați același subiect în toate pânzele dumneavoastră?

Răspuns:

După atâția ani, mi-e greu să redau totul în amănunt. Îmi amintesc doar senzația, de parcă cineva m-ar fi împins cu forța să mă așez pe bancă alături de ea. O mână nevăzută a cărei materialitate aproape că am perceput-o. Și îmi amintesc cum mi-am scos din buzunar o țigară, mașinal, și cum mi-am aprins-o, și cum am mai inspirat fumul, alburii, filtrându-l încet prin plămâni, încercând să câștig timp pentru a judeca. Și cum gândurile mi se îngheșuiau în cap; și capul, gata să-mi plesnească; și cum, de parcă toate acestea n-ar fi fost de-ajuns, starea aceea de excitație creștea în mine neconținut.

Întrebare:

Care era programul dumneavoastră zilnic, exceptându-l, desigur, pe cel obligatoriu?

Răspuns:

Era o dimineață senină de iulie. În curând soarele avea să devină tot mai canicular, gândul mă ducea la atelierul sanatoriului, cu răcoarea sa atât de plăcută și relaxantă, și nu înțelegeam ce anume mă reținea să plec și ce anume mă făcea să rămân pe banca aceea de lemn, alături de ea. Îmi vine să cred că există lucruri, sau fenomene, cum vreți să le spuneți, ce ți se relevă fără să mai ai nevoie de vreo demonstrație, pe care le simți pur și simplu. Așa cum, de pildă, li se întâmplă unor jucători de șah. Ei nu pot prevedea în timpul partidei toate variantele posibile ce vor deriva

din mutarea pe care o fac, dar intuiesc că e bună, chiar dacă, aparent, sfidează logica jocului.

Întrebare:

Sunteți o fire timidă?

Răspuns:

Da. Îmi frecaam cu nervozitate palmele de marginea băncii, trecuse mai bine de o oră de când stăteam așa, fără să ne spunem nimic; și atunci Suzana m-a întrebat: ești timid?

Întrebare:

Când ați început s-o folosiți pe Suzana ca model?

Răspuns:

Ne-am ridicat și am început să ne plimbăm pe alee. Ajunsesem, deja, într-o stare de supraexcitare, nu mai suportam, iar Suzana era conștientă de tot ce mi se întâmplă pentru că, la un moment dat, mi-a atins cu vârful degetelor pantalonii în locul cel mai fierbinte. Pe moment, am crezut că o să-mi dau drumul pe mine.

5. O poveste

– Pot, întrebă cel ce părea răstignit, să spun și eu o poveste?

Și, pentru că nimeni nu-i răspunse, continuă.

6. Povestește Femeia cu eșarfă

Zgribulindu-se de frig, femeia își îmbracă pardesiul, strângându-și-l cu putere pe umerii slăbănogi înguști și osoși.

Și începu:

– Eram în prima zi a unui nou an școlar. Mult mai mult chiar, preluam o nouă promoție de copii, care urma să mă ocup patru ani de zile, așa cum făcusem și până atunci cu ciclurile precedente.

Atmosfera era sărbătorească.

„Copii, le-am spus micilor mei școlari, aceasta este o zi deosebită, să n-o uitați niciodată!”

I-am dus în sala de curs pentru a ne familiariza unii cu alții, iar ei m-au urmat, puțin speriați că trebuiau să se despartă de părinți: lucru firesc, la care mă și așteptam de altfel. De-aceea și pregătisem clasa în mod festiv, aranjând din vreme abecedarele pe bănci, câte unul în dreptul fiecărui loc și, în afară de asta, împânziserăm totul cu flori și hârtie colorată.

I-am așezat apoi, în ordinea înălțimii, perechi: o fată – un băiat, o fată – un băiat.

7. O poveste

– Pot, întrebă cel ce părea răstignit, să spun și eu o poveste?

– Sigur că poți.

– Ba chiar te rugăm!

– Aveți dreptate, mai trece și timpul.

– Atunci, pot să-i dau drumul?

– Sigur că poți.

– Ba chiar te rugăm!

– Aveți dreptate, mai trece și timpul.

8. Povestește Femeia cu eșarfă

Femeia își potrivi mai bine pardesiul pe umerii înguști și osoși. Și continuă:

– Problema e să-i iei pe copii cât mai ușor cu putință. Întotdeauna am procedat așa cu clasele întâi. Le vorbeam despre școală, explicându-le că e tot un joc, o prelungire, de fapt, a jocului din grădiniță.

„Ne vom juca de-a venitul la școală fără să întârziem, le-am spus. Ne vom juca de-a mersul pe coridoarele și de-a intratul pe ușă făcând cât mai

puțin zgomot. Ne vom juca de-a păstratul curățeniei și îngrijitul mobilierului din clasă. Iar mai târziu, ne vom juca de-a scrisul și cititul, de-a socotitul, de-a învățatul poeziilor și-al ghicitorilor."

Și, pentru a le exemplifica atunci, pe loc, cum e cu aceste jocuri, le-am propus să ne jucăm de-a întrebările și răspunsurile, în felul acesta, într-un timp relativ scurt, reușind să aflăm o mulțime de lucruri despre ei; și totul a decurs normal, ca și-n atâtea alte dați, până când l-am remarcat pe Omuleț.

Aici, Femeia cu eșarfă oftă.

- Omuleț...

Oftă din nou.

Își plimbă de câteva ori degetele prin păr, privindu-ne pe fiecare în parte, dar nu în ochi, cumva, în fundul de ochi. Reluă apoi cu voce ușor gătuită:

- Omuleț. Numele îi venea ca o mănășă. Era mic și negricios; părea, mai degrabă, ieșit de curând dintr-o găoace decât apt să înceapă școala. Și cu toate acestea... Vreau să spun că avea un fel de a se mișca și de a te privi care te făcea să crezi că e foarte stăpân pe sine. Avea... avea aerul unui matur în miniatură. Nu știi... cum să vă explic...

- Nici nu e nevoie, interveni bărbosul, sesizând o nouă poticneală. Înțelegem foarte bine. Mie, personal, îmi place să vă ascult, mai adăugă curtenitor.

Însă femeia nu-i sesiză intervenția. Continuă aceeași voce, în parte crispată, în parte melancolică.

- M-am apropiat de el și i-am așezat mâna pe creștetul capului. Fără să bănuiesc vreo clipă că ce clocoțea în capul său disproporționat de mic, comparativ cu al altora de vârsta lui. Și fără să bănuiesc vreo clipă cât de mult avea să-mi marcheze copilul această viață ulterioară. Cât de mult avea

mi-o schimbe și să-mi-o influențeze. Ca să nu spun mai mult. Și, pentru că nu știam și nici nu bănuiam ce avea să urmeze, am continuat să-l mângâi, așa cum faci cu un pisoi poznăș pe care-l îndrăgești tocmai pentru poznele sale. Căci, într-un fel, făcuse și Omuleț o poznă. Mi-a spus că nu are decât un nume, iar la observația mea că s-ar putea să-l fi uitat pe celălalt, mi-a replicat, aproape cu îndârjire, că n-a uitat, pentru că el nu uită nimic din ceea ce învață. Omuleț fiind numele care i-a plăcut lui și pe care singur și l-a ales chiar după ce s-a născut. Am izbucnit, pur și simplu, în râs, căci nicio dată până atunci nu mi se mai întâmplase să aud o asemenea născocire din gura unui copil.

„Hei, poznășule!” i-am spus, ciufulindu-i părul.

Acest lucru m-a și determinat să continui cu jocul de-a întrebările, joc pe care, pe nesimțite, Omuleț avea să-l transforme în ceva atât de serios, încât să-mi provoace insomniile și stările depresive descrise la început.

În ceea ce privește conversația noastră din acea primă zi de școală, v-o pot relata aproape cu exactitate.

L-am întrebat pe Omuleț:

„Nu cumva știi să ne spui și o poezie?”

„Ba da, a răspuns el, știu să spun multe poezii.”

„Ia te uită, foarte frumos. Și cam câte poezii știi?”

„Pește o sută.”

„O sută?”

Primul gând a fost că exagera din necunoașterea cifrei.

„Dar o sută e neînchipuit de mult când se referă la poezii memorate. Știi cât este o sută?” A răspuns

„Sigur, este de zece ori câte zece.”

Cu claritate, cu siguranță, cu promptitudine. Vedeți, ni se adresa Femeia cu eșarfă, mai avusesem și în alte serii copii care veneau în clasa întâi știind, deja, să scrie și să citească, ba chiar să și socotească: unii folosindu-se chiar de tabla înmulțirii. Ceea ce a urmat însă, a ieșit din tiparul obișnuitului. L-am rugat să spună o poezie din cele „o sută”, una care plăcea lui mai mult, iar el, cu toată seriozitatea (îi paranteză fie spus, începuse să mă cam sperie cu seriozitatea-i infantilă), a ținut să sublinieze, apăsând pe cuvinte, că-i plac toate poeziile pe care le știe de aceea le și învățase, dar, dacă nu aveam nici o obiecție, ar dori să recite una pe care a compus-o el. Am reținut cuvântul „obiecție”, cuvânt pe care profesorii și elevii îl întrebuințează în vorbirea lor curentă și „compus”, nu pentru că la o vârstă atât de fragedă nu se poate neapărat compune, ci pentru că asemenea cazuri sunt extrem de rare; eu, cel puțin, nu le mai întâlnisem. De regulă, la șapte ani nu se compune, se memorează, se imită, se repetă.

„Bine'nțeles că n-am nici o obiecție, l-am asigurată, ba chiar te invit să o faci. Copii! i-am atenționat pe ceilalți, vă rog să-l ascultați pe colegul nostru care ne va recita o poezie compusă de el.”

Am... notat această poezie, se bălbâi Femeia cu eșarfă, începând să scotocească prin poșetă. A, uăăă, că am găsit-o.

Ne-o flutură prin fața ochilor.

— Aș dori să v-o citească. Ați putea înțelege bine ce am simțit atunci. Sper că... sper că n-aveți nimic împotrivă? Face parte, vă asigur, din povestirile mele.

— A, nu. Nici un fel de împotrivire, o încurajă bărbosul. Ba chiar vă invit să o faceți, asta ca să vă obișnuieți în ton cu..., adăugă, zâmbind cu subînțeles din umerii gurii.

— Poate domnii ceilalți? mai șovăi Femeia cu eșarfă.

— Dimpotrivă, am intervenit, ați reușit, în cele din urmă, să ne faceți curioși.

— Da, da, afirmară și ceilalți.

Numai bărbatul de lângă ușă, cel cu fața prelungă și cabalină, își manifestă acordul printr-o ușoară înclinare a capului. De altfel, până atunci nu scosese nici un cuvânt, singurul semn al participării sale la discuțiile din compartiment fiind aceste gesticulații cu capul, din cauza cărora, asemănarea sa cu un cal părea de-a dreptul izbitoare.

— Atunci... exclamă femeia, potrivindu-și mai bine pardesiul pe umerii înguști și slăbănogi și osoși. Și citi:

EXOD

Regele Alb încălecă pe cal
și plecă.

Și nu se mai întoarse.

Regele Roșu
încălecă și el pe un cal.

Și dus a fost
ca și celălalt.

Regele Verde
a fost ceva mai precaut:
și-a ales un cal ceva mai bun.
Și nu s-a mai întors.

Dracul îi duce pe toți și nu mai aduce pe nici unul
filosofă

Regele Albastru-deschis
în timp ce

își înșeuă calul.

Odată și-odată, spuse, trebuie să se termine

și mai spuse
 altfel habar n-am ce-o să se mai întâmple.
 Nu s-a întâmplat mare lucru și nici regele
 nu s-a mai întors.
 Nu înțeleg
 se plânse Regele Negru-de-mânie
 unde-au plecat
 blestemații de regi.
 Și căzu pe gânduri în mijlocul galopului.
 Nimeni nu l-a mai văzut nici până-n ziua de azi.
 Mezinul n-a cumpănit prea mult ce cal să
 aleagă
 numai betegit să nu fie
 gândi Regele-cel-fără-de-culoare
 și porni conștient de răspunderea sa.
 Și nu s-a mai întors.
 Hai să o numim o întâmplare a întâmplării
 sau mai bine
 tragedia celor șapte regi
 i-am propus armăsarului care, fiind de acord,
 nechează a drum lung.

După un scurt moment de tăcere, Femeia
 eșarfă reluă tulburată:

– Mărturisesc că mă așteptasem să aud o
 ezioară dintr-acelea cu ursuleți și pisicuțe sau
 de genul acesta. Mă așteptam la ceva scurt, sim-
 și rimat, chiar la o poezioară cunoscută deja. În
 un caz la ceva serios și în vers alb pe deasupra. A
 exclus din capul locului posibilitatea să o fi compo-
 Omuleț, cu toate că nu cunoșteam piesa, dar nu i-
 făcut, desigur, nici o observație în acest sens; as-
 stricat farmecul degajat din modul în care inter-
 tase poezia. De fapt, acest lucru m-a șocat în acea
 măsură ca și textul în sine, ales de el.

9. Suzana Vrăjitoarea

Răspuns:

În afară de dragoste și pictură se mai puteau
 face o mulțime de alte lucruri. Programul, așa-zis
 obligatoriu, era destul de flexibil în acest sens. Să nu
 uităm că era, totuși, un sanatoriu și nu o pușcărie.

Răspuns:

Da.

Răspuns:

Depinde din ce punct de vedere. E-adevărat, în
 cei zece ani m-am frustrat singur de unele avantaje,
 dar nu am pierdut, așa cum susțineți, legătura cu ci-
 vilizația. Chiar dacă am întâmpinat unele greutăți cu
 reintegrarea mea în viața din afară. Dar să nu uităm
 compensațiile. Ați omis, probabil în mod intențio-
 nat, faptul că aveți ocazia să-mi luați un interviu.

Răspuns:

Nu.

Răspuns:

1. Nu răspund la întrebarea numărul unu.
2. Despre sinuciderea Suzanei s-a scris și așa
 mult. În general, s-a mers pe ideea gestului sublim.
 Cu unul nu împărtășesc această opinie. Suzana a fost
 internată în sanatoriu pe viață. Ca nebună irecupe-
 bilă. Nu înțeleg de ce acum se caută tot felul de
 sinuciderea unei nebune. Dumneavoastră
 înțelegți cumva? Adevărul? Vă place să jonglați cu
 felul de cuvinte pretențioase. Oare nu voi, zicând
 sunteți cei mai mari mincinoși? Scrieți atunci că a
 fost un gest al disperării. Atât.

Răspuns:

Nu.

Răspuns:

Nu e un zvon. Se pare că nu citiți articolele con-
 ținute în dumneavoastră. Am declarat în urmă cu doi

ani, într-un interviu din presa locală, că voi renunța la pictură. Între declarație și accidentul survenit mai târziu, în urma căruia mi-am pierdut degetele de la mâna dreaptă, nu există nici o legătură, nici o acțiune premeditată. Nu sunt răspunzător dacă, în urma acestui fapt, valoarea pânzelor mele a crescut cu mai multe procente.

Răspuns:

Nu.

Răspuns:

Da.

Răspuns:

Nu.

Răspuns:

Da.

10. Galbeni, albi, albaștri

Plouă cu înverșunare. De patru, de cinci zile! Cerul pare că s-a despicat în două, iar apa nu mai poate fi stăvilită.

– Dacă-mi permiteți, mi-aș aprinde o țigară.

– Ar fi singurul lucru uscat din întreaga încăpere, glumesc.

O umezeală rece și cleioasă umple spațiile, pătrunzându-ne pe nesimțite în haine și încălțăminte, infiltrându-ni-se în oase și articulații.

– E un obicei de care nu mă pot dezbara, reieșind bărbosul în chip de scuză. Când povestesc sau când lecturez ceva, simt tot timpul nevoia să scot fum pe nas și pe gură.

Observația îmi scapă fără să vreau:

– Din câte știu, fumatul nu-i un obicei, ci un viciu.

– Dar cine a vorbit de fumat? se miră el, spuneam doar că-mi place să scot fum, să pufăi adică.

– În cazul acesta ar trebui să folosiți pipă, intervine cel cu ochelarii fumurii.

– Da, m-am gândit și eu, dar prezintă prea multe inconveniente.

– Dumnezeuule, cât o să mai țină ploaia asta? întrebă Femeia cu eșarfă pentru a schimba vorba; se pare că nu-i plac discuțiile tipic masculine.

Scârțâind prelung, trenul oprește. Privesc prin fereastra compartimentului și nu văd la doi pași. Clădirile par niște umbre uriașe pe verticală, cu marginile zimțate. Afară, în fața geamului, impiegatul face semne cu paleta.

– Plouă ca-ntr-un apocalips, remarcă cineva.

Stropii mari și deși se lovesc de geam, scoțând un răpăit caracteristic. Zgomotul provocat de ei mă trimite cu gândul la buletinul meteorologic, care prognozase soare pe toată săptămâna în curs.

– Vremea asta cenușie și tristă, murmură bărbosul fără ca, totuși, să folosească un ton afectat, îmi amintește de propria-mi copilărie.

Apoi tace din nou.

– Oh, copilăria! se entuziasmă subit Femeia cu eșarfă. Povestiți-ne ceva despre copilăria dumneavoastră. Trebuie să fie interesant.

– Dar nu-i deloc interesant, protestează bărbosul, în timp ce-și scotocește buzunarele după chibrituri. E numai deprimantă. În ceea ce mă privește prefer orice alt subiect.

Barba sa lungă și stufoasă, acoperindu-i pieptul până la jumătate, seamănă cu cea a unui preot și scriitor din manualele școlare. Când eram elev la gimnaziu, aveam obiceiul de-a maltrata figurile scriitorilor din cărțile de literatură, punându-le bărbi și mustață. De-accea, și cei mai apreciați autori de noi erau cei cu fața cât mai curată. Nu numai eu, ci și ceilalți băieți,

ne ambiționam să-i facem cât mai de nerecunoscut. Jar uneori, cuprinși de elan, reușeam performanța de-a perfora hârtia cu vârful creionului. Cei care deja aveau barbă ne dădeau bătăi de cap și, neavând încontro, ne rezumam la a le atașa ochelari și o pipă în gură. Am fost foarte invidiat în ziua-n care, într-o recreație, le-am prezentat colegilor fotografia scriitorului cu un plasture pe chelie și cu un imens cercel în ureche. Pe plan local cel puțin, constituia o inovație.

– Intenția mea, reia bărbosul printr-o tuse ușoară, era să vă relatez întâmplarea ce stă la originea acestei călătorii. Așa cum, de altfel, am observat că ați procedat și dumneavoastră, nu văd de ce aș face tocmai eu excepție.

– Așa este, își exprimă acordul cel ce pare răstignit, la urma urmei, consider că aceste povești-mărturisiri, ca să le spun așa, sunt puntea de legătură între noi și călătoria noastră. Nu știu, poate mă-nșel, dar nu văd nici o altă explicație.

– Dacă-mi permiteți, intervine cel cu ochelari fumurii, mult mai semnificativ mi se pare faptul de-a fi singurii călători ai acestei garnituri. Ba mai mult decât atât, se pare că trenul nu are conductor și, n-avrea să merg mai departe, dar ce părere aveți despre existența sau mai bine zis inexistența mecanicului locomotivă?

– Vă rog, domnilor, se opune Femeia cu eșarfă, încetați cu discuția în jurul acestui subiect. E ca cum am cânta la propria noastră îngropăciune.

– Nu-i același lucru? Tăcând, nu vom face altceva decât să gândim aceleași întrebări. Am fost...

Un tunet răzbate din afară, acoperind ultimele cuvinte. Lumina din compartiment se întrerupe pentru câteva secunde, moment în care simt o mână stricându-mi-se sub braț. O mână rece, tremurândă.

Trăiesc unul din rarele momente în care regret că nu mai pot picta.

11. Despre Oglinda

– ... O lume paralelă, rosti cel ce tăcuse până atunci, mângâindu-și urechile negricioase.

– Ar fi necesare câteva detalii.

– N-ar limpezi cu nimic lucrurile!

– S-au adunat atâtea incertitudini, încât a devenit necesar răspunsul la câteva întrebări.

– Un răspuns la oricare din întrebări va provoca un set de alte incertitudini.

12. O poveste

– Pot, pot să spun și eu o poveste?

– Sigur că puteți, doar am convenit acest lucru încă de la început.

– Noi chiar vă rugăm să o faceți...

– Bine, bine. Atunci v-o spun, se hotără cel ce părea răstignit. Este povestea fratelui meu geamăn, mai adăugă fără să schițeze vreun gest. Fără ca măcar să clipească, să strănute sau să citească, să se scarpine în cap sau în oricare parte a corpului. Este povestea fratelui meu geamăn, preciză pentru a doua oară. Am să v-o spun.

Mi-am dat seama imediat de ce repeta mereu unele cuvinte sau expresii, ori chiar propoziții întregi; acestea suplineau la el mimica, gesturile, tonurile și inflexiunile vocii, ale vocii sale egale, terne, fără nuanțe, fără sușuri și coborâșuri de volum. Repetiția și pauzele între cuvinte erau singurele efecte pe care le folosea în vorbire. Mărturisesc că, până atunci, nu mai auzisem niciodată povestindu-se în felul acesta.

– Fratele meu geamăn, începu cel ce părea răstignit, avea un tic nervos.

După această foarte scurtă introducere se produce o pauză, prilej cu care bărbosul își ceru permisiunea să-și aprindă o țigară, iar Femeia cu eșarfă își aminti că și ea avusese, pe vremea când încă mai predă, elevi cu tot felul de ticuri nervoase, dar nu se impacientase niciodată din cauza asta, fiind un lucru obișnuit sau oarecum obișnuit.

— Ei bine, fratele meu scrâșnea din dinți, continuă imperturbabil cel ce părea răstignit. Pe mama o enerva scrâșnitul acesta din dinți și, într-o zi, nemai-suportând, l-a luat de mână și l-a dus la un control psihiatric. Cu toate că îl speriau medicii, fratele meu nu s-a opus. Ar fi fost inutil. O știa pe mama, cum de altfel o știam și eu, o fire energică și categorică, atunci când hotărâra mama un lucru, acest lucru era bun hotărât, nu mai exista loc pentru nici un fel de dar, dacă, poate sau altele de acest gen. În ascuns, noi îi spuneam „zburul” și ni se părea o poreclă tare reușită. Eram prea mici pentru a înțelege ce înseamnă să crești doi copii, băieți, pe deasupra șegemeni, într-o situație materială precară și de una singură. Spun singură, căci tatăl ne murise. Ne-am trezit cu el, într-o dimineață, spânzurat de un bolt ce susținea garnișa din sufragerie. În ziua aceea trebuia să aniversăm ziua noastră de naștere, împlineam șase ani, mama făcuse prăjituri, comandase și două torturi cu lumânări, iar vecinul de deasupra apartamentului nostru urma să ne facă poze pentru album. De-atunci, la fiecare aniversare a zilei de naștere mi-l amintesc pe tata atârând nemișcat, cu mâinile încheștate de draperia gălbuie din catifea, de parcă ar fi vrut să se cațere pentru a inspira o ultimă gură de aer. M-am obișnuit atât de mult cu această imagine încât celălalt tată, cel viu vreau să spun, a devenit amintire confuză. Mama spunea despre el că era

fire extrem de geloasă. Mai mult chiar, susținea că era egoist și posesiv. Nu-și făcea prieteni, nu invita pe nimeni în casă, pe mama o scotea rar în oraș și n-o lăsa să-și caute slujbă. Singura excepție, fiindcă întotdeauna există câte o excepție, era cel ce locuia deasupra noastră. Acesta putea veni la noi oricând ar fi poftit; la ore oricât de matinale sau oricât de târzii. Mama era foarte intrigată de abaterea tatei de la regulă în ceea ce-l privea pe vecinul nostru, dar n-a abordat niciodată subiectul. Și așa era tata destul de suspicios. O dată, tata ne-a spus despre vecinul nostru că era un om necăjit. A fost singura oară când ne-a vorbit despre el în absența acestuia. Nu știu cât era de necăjit. Părea mai degrabă un om liniștit, cuminte, un om așezat. Ca fizic, avea o statură înaltă, osoasă, îl domina pe tata în înălțime; fața îi era prelungă, obraji îi avea supti, iar fruntea îi era brăzdată de cute mărunte și dese. Avea și ciudățenii. Îi plăcea să se fumeze în apropierea lui, cu toate că nu era fumător. Birturile le frecventa destul de des. Comanda o limonadă sau un simplu pahar cu sifon, pe care-l sorbea cu înghițituri mici până-l prindea ora închiderii laolaltă cu bețivanii obișnuiți ai localului. Abia atunci se ridica de la masă, șovăitor, cu ochii sticlind, și pleca împleticindu-se.

În astfel de momente, nu urca la el în apartament, ci suna la noi. Nu spunea nimic, nu era prea vorbăreț, lua loc într-un fotoliu și stătea acolo. Câteodată adormea și dimineața îl prindea în aceeași poziție. După moartea tatei, cel ce locuia deasupra noastră a continuat să ne viziteze. În timp, mama s-a obișnuit atât de mult cu el datorită blândetei sale, a îngăduinței față de poznele pe care le făceam. De două sau de trei ori pe săptămână, cerea voie mamei să ne scoată în oraș. Ne ducea la film și ne

cumpăra floricele. Bărfa nu l-a afectat sau, cel puțin pe vremea aceea, nu-l afecta, deși numele său și al mamei erau cunoscute în tot cartierul. Cunoscute și batjocorite.

13. O poveste

– Pot, pot să spun și eu o poveste? Întrebă cel ce părea răstignit. Și pentru că nimeni nu îi răspunse, continuă. Tot ceva în legătură cu... asta, pentru că mi-ai amintit de psihiatrie, dle, mi se adresează.

M-am decis să-l încurajez.

– Sigur, sigur că puteți.

– Sunt chiar curioși să... adăugă Femeia cu eșarfă, oprindu-se la mijlocul frazei.

– Curioși până la indiscreție, interveni bărbosul, încercând să înlăture momentul de stânjenală al femeii.

– Bine. Bine. Atunci v-o spun, se hotărî cel ce părea răstignit. Este povestea fratelui meu geamăn, preciză pentru a doua oară. Să v-o spun.

Urmă o mică pauză, prilej cu care bărbosul își ceru permisiunea de a-și aprinde o țigară, iar eu de-a încerca încă o dată să străpung cu privirea perdeaua de apă, în eventualitatea localizării, cu aproximație, a poziției în care ne aflam.

– Ei bine, reluă cel ce părea răstignit, fratele meu geamăn avea un tic nervos. Deschizând o paranteză, aş întreba: bine, bine și ce-i cu asta? O întrebare legitimă pe care și-o poate pune oricine dintre cei de-aici. Iar răspunsul n-ar fi decât unul singur. „Asta” e momentul cheie, ticul nervos al fratelui meu fiind răspunzător de tot ce s-a întâmplat în continuare și are vreo legătură cu călătoria de față. Este răspunzător de destinele noastre, stând la originea unui concurs de împrejurări ce avea să ne

marcheze ulterior. În ciuda faptului, și accentuez, în ciuda faptului că, până atunci, în viața noastră se derulasera câteva evenimente ce și-ar fi putut revendica acest lucru. Da, un tic nervos, repetă cel ce părea răstignit, închizând paranteza. Ei bine, dlor, anunță fără să ridice sau să coboare tonul, fratele meu geamăn scrâșnea din dinți. Și, pentru că pe mama o enerva scrâșnitul acesta, într-o zi, nemai-suportându-l, l-a luat de mână și l-a dus la un psihiatru. Medicul, un grăsan cu mustața în furculiță, zâmbea tot timpul, etalându-și dantura stricată. Nu, dnă; da, dnă; desigur, dnă; absolut, dnă. În cele din urmă, i-a pus câteva întrebări fratelui meu, fără nici o legătură între ele, concluzionând că nu e nimic grav, că n-are nici pe dracu', a fost chiar expresia lui, că totul e în ordine, stimată dnă. Totuși, când să plecăm, a sărit de pe scaun cu multă vioiciune pentru gabaritul său, lovindu-se cu palma peste frunte. O, da, sigur că da, dnă. Am omis ce era mai important, copilul va rămâne la noi. Dar am înțeles că nu are nimic, s-a mirat mama de bruscă întorsătură, din concluziile d-voastră, în urma consultului, am înțeles că nu necesită nici un fel de tratament mai special. Aveți, desigur, dreptate, dnă, numai că, vedeți, există pericolul ca ticul să persiste sau, și mai rău, ca el să se accentueze. Aveți încredere în mine, nu, nu vă faceți griji, exact, bineînțeles, numai două săptămâni, garantez, dnă. La revedere, dnă. Joia și duminica, dnă; cu plăcere. Se întâmpla pentru prima oară să fim despărțiți pe o durată atât de îndelungată și, cu toate că îl vizitam zilnic, neținând seama de interdicțiile programului de vizită, două săptămâni au fost pentru mine o veșnicie. În ziua când l-au externat nici n-am mai dat pe la școală, iar cu o noapte înainte nu închiseseam ochii o clipă. Și

totuși, la întoarcerea spre casă eram plin de energie: cântam; făceam mult zgomot, atrăgându-ne priviri dezaprobatoare din partea celor pe lângă care treceam. Intrând în cartier, dar mai ales în strada pe care locuiam, privirile au devenit mai încruntate, mai tăioase, mai răutăcioase. Cu atât mai răutăcioase cu cât ne manifestam noi bucuria mai gălăgios. Nu le-am luat în seamă, ne obișnuisem cu ele, mama spunea că n-au decât să se uite până au să crape. Ne obișnuisem și cu sușotelile pe seama noastră și a mamei, ne obișnuisem să fim arătați cu degetul, ne obișnuisem cu aluziile colegilor și ale profesorilor de la școală, iar mai târziu, cu răutățile fațise. Ne obișnuisem până la urmă și cu porecla de „Monștrii”, care, dincolo de poreclă, era o convingere a celui ce ne-a pus-o: o convingere profesională. Ne obișnuisem ca până și cei ce abia învățau să vorbească să strige după noi, la îndemnul celor mai mari și, nu rareori, la al părinților: „Monștrii!”, „Monștrii!”, invectivă menită să ne umbrească și mai mult copilăria. Eram copii, da, copii ca toți copiii, oameni ca toți oamenii, fără defecte fizice, fără malformații. Și totuși, „Monștrii!”. Și știți, dlor, pentru ce eram monștri? Nu știți. Și nici nu ați putea bănui măcar. Fiindcă, dlor, eram gemeni. Niște gemeni mai aparte, cum am înțeles mai târziu. Mai „speciali”. Fiindcă unul din noi semăna cu tata până aproape la identificare, iar celălalt, în aceleași condiții, cu vecinul ce locuia deasupra apartamentului nostru. Dar așa ceva este imposibil, veți spune, așa cum a exclamat și un preparator de la catedra de biologie când a auzit de cazul nostru. Dacă e adevărat, a mai spus el, atunci copiii aceștia sunt niște mici monștri. Nu curiozități, nu excepții, nu accident, nu întâmplare. „Monștrii!”

14. Galbeni, albi, albaștri

Plouă. Plouă.

– Să-i spunem, un orașel din nord, pufăie bărbosul, trimițând câteva rotocoale de fum străveziu înspre fereastră. Un orașel cu 10, 20, dar nu mai mult de 30 de mii de locuitori.

Plouă neîncetat de mai multe zile. Și nopți. N-are să se creadă că iau în derâdere (la modul gratuit) creștinismul, dar se pare că Dumnezeu și-a pus în cap, fie să-i spele, fie să-i începe pe toți păcătoșii.

15. Despre Oglinda

– E numai o stare de tranzit, explică cel ce tăcuse până atunci, dar asta e ceea ce vă neliniștește.

16. Galbeni, albi, albaștri

De când ne-am imbarcat în tren, plouă-ntruna. Cu înverșunare. Împotriva nu știu cui. Cu nerușinare față de nu știu cine. Însă lucrul de care mă tem cel mai mult este ca, din cauza umezelii, să nu ni se deregleze ceasurile. Am pierde noțiunea timpului și asta ar fi, iată, un incident destul de grav. Poate cel mai grav.

– În imobil locuiau trei familii. Vorba vine familii. Numai familia soților Popescu era compusă din două persoane, celelalte fiind reprezentate de câte una singură. Respectiv, doamna Ur, am înțeles că Ur era prescurtarea numelui său întreg; poate Ursula. Și unchiul meu, în fapt, un văr mai îndepărtat al bunicului, unchi la a cărui găzduire am apelat cu atâta disperare.

17. Despre Oglinda

– Vă asigur că e numai o stare de tranzit, explică cel ce tăcuse până atunci, dacă asta e ceea ce vă neliniștește atâta.

18. Galbeni, albi, albaștri

– Eram urmărit pentru falsificarea de baghete. Infracțiune, așa cum știți, foarte aspru pedepsită de lege. Tocmai de aceea alesesem acel orașel, fiind unul din punctele cele mai îndepărtate de capitală. Încă din prima zi, unchiul meu a hotărât să mă prezinte vecinilor cu care întreținea relații cordiale. Atât de cordiale, încât își făcuseră un tabiet în a se reuni seară de seară pentru a lua masa împreună, în apartamentul venerabilei doamne Ur. Masă ce se încheia de fiecare dată cu o partidă de wist. Jucați wist? a fost, de altfel, prima întrebare pe care mi-au pus-o după ce am fost prezentat. Wistul se poate juca și în cinci, m-au asigurat, ba chiar ar fi mai interesant. Și, cu toate că mă descurcam bine la acest joc de cărți, am refuzat să particip, preferând rolul de spectator. Mi s-a părut că e mult mai politicos așa. Eram, totuși, un străin pe care abia îl cunoscuseră. Am acceptat în schimb, la insistențele dnei Ur, câteva păhărele dintr-un lichior de casă. Încet-încet, atmosfera a început să se destindă, iar eu să devin mult mai degajat. Așa se face că, în cele din urmă, i-am asigurat de participarea mea la joc în seara următoare. Nimic, și aș accentua acest lucru, apăsă bărbosul pe cuvinte, nimic nu lăsa să se întrevadă evenimentul, cu totul ieșit din comun, ce avea să se petreacă peste câteva minute.

– Ați pățit ceva, domnule? Întrebă Femeia cu eșarfă, cuprinzându-și înfrigurată umerii.

– N-am pățit nimic, o liniștește bărbosul. Un moment doar am avut senzația că trăiesc o parte a trecutului. Mi se întâmplă destul de rar. E o senzație foarte bizară.

– Îmi pare rău, n-a fost în intenția mea să vă deranjez.

– Dar nu m-ați deranjat deloc. Nu. Dimpotrivă.
– Dacă-mi permiteți și mie o scurtă digresiune, intervine cel cu ochelari fumurii.

– Cum să nu, domnule.

– Despre povestea cu falsul. Dacă nu mă înșel, acum vreo 30 de ani, au apărut în presa vremii mai multe articole despre acest caz. S-a făcut multă valvă în legătură cu el. Ceea ce a șocat cel mai tare a fost faptul că, în toată afacerea, nu era amestecată decât o singură persoană. Mai mult decât atât. Persoana respectivă, a cărei fotografie era inserată și ea pe paginile diverselor cotidiene, avea doar 18 ani.

– Era fotografia mea, recunoaște bărbosul. A fost difuzată de mai toate ziarele de atunci. Se oferea și o recompensă pentru cel ce ar fi putut da orice fel de indicii care să ducă la arestarea mea. A fost o hăituială în toată regula.

– Mi se pare că ați fost prins destul de repede.

– Aici vă înșelați, îmi pare rău că trebuie să vă contrazic. N-o spun din mândrie, căci nu sunt deloc mândru și nici n-aș avea motive să fiu. N-am avut nici o circumstanță atenuantă la ceea ce am făcut, singura care a invocat-o apărarea fiind cea a vârstei, vârstă de care, în final, nici nu s-a ținut seama. Însă de prins n-a fost vorba. Tocmai aici e farsa întregii povești. Spun farsa pentru că, de fapt, m-am predat singur. Tocmai motivul pentru care m-am predat mi-a marcat viața și nu detenția, cum s-ar putea crede.

19. Povestește Femeia cu eșarfă

Femeia își cuprinse umerii slăbănogi și înguști și osoși. Și spuse:

– Am avut odată un elev al cărui nume i se potrivea de minune. Îl chema Omuleț. Era mic și plâpând și părea abia ieșit din găoace. În istețime

Însă, îi depășea pe toți cei de vârsta lui, și nu numai. Ceea ce era mai minunat la el era faptul că știa să recite poezii. Închipuiți-vă, la vârsta lui, să memoreze peste o sută. El susținea că unele erau compoziții proprii, dar asta părea absurd, chiar ieșit din comun. Îmi recita câte o poezie în fiecare zi, fără să-l mă îndemn. Și cu toate că nu credeam în posibilitățile sale de a compune, n-am reușit niciodată să identific nici măcar câteva versuri cunoscute. Doar vag asemănări cu un autor sau altul. De cele mai multe ori, poemele sale presupuneau cunoștințe și cultură proprii oamenilor maturi, nicidecum unui copil de șase ani. Unele din ele, având caracter erotic, indicau o oarecare experiență a vieții, pe care Omuleț n-avea de unde s-o aibă. Acestea, împreună cu cele al căror filon izvora din mitologie, erau cele mai surprinzătoare. În acest sens v-aș putea da un exemplu semnificativ. Dacă se poate...

Avea o privire atât de pierdută, încât ne-ar exprimat cu toții dorința de a asculta. I-am urmărit degetele mâinii, lungi și albe, aproape translucide. La fel ca și data trecută, lecturarea poeziei îi producea o puternică emoție, neputând să-și rețină tremurul vocii, așa încât, vorbele sale păreau mult cântate.

NEFĂRTATUL

Fărtatul medita în mijlocul înghemuirii
copleșit de revelație
Numi revelația lumină
o pipăi și văzu că e bună
și a fost lumină
El se lăsă emoționat pe vine
motiv pentru care se răsturnă pe poala muntelui
și-și sfășie veșmintele

Așa a început primul vid de creație
Când se dezmetici dădu nas în nas cu un Călăreț
pe Dunăre

– Omule

omule,

lăcrimă Fărtatul, îți place lumina asta caldă
și blândă?

Are un cusur

rosti Călărețul pe Dunăre

descălecând

– De unde vii?

– De pe Danubiu

– Bucură-te, am adus lumină

Omuleț încăleacă și nu mai spuse nimic

Omuleț plecă unduindu-și pletele-n vânt

Vântu-i bătea prin plete despletindu-i-le

Fărtatul îl privi până se sătură.

Apoi căzu printr-un con al muntelui

– Unde sunt aici?

– Aici ești aici. Bine-ai venit! Tocmai

am zămislit

întunericul și nu știu ce să fac

cu el

– Bine te-am găsit, o, Nefărtate!

20. Povestește Femeia cu eșarfă

Și spuse:

– A fost odată un omuleț. Mic și negricios. Un omuleț plâpând și timid, așa cum sunt toți omuleții. Și cu toate acestea, atât de deosebit de semenii săi. Atât de... atât de isteț, de matur, de... nici nu știu cum să... A fost odată și o învățătoare. Obişnuită, ca toate învățătoarele. Cel puțin până în momentul în care debutează povestea. O învățătoare care își îndrăgea elevii și își iubea meseria. O învățătoare singuratică,

retrasă, ce nu cerea altceva decât să fie lăsată să-și vadă de propria-i chemare, unde-și concentrase tot echilibrul interior. Deși văduvită de natură, având un picior cu două degete mai scurt decât celălalt, nu lăsa să se observe faptul că ar suferi de vreun complex. Și nimic n-o împiedica să nu fie un cadru didactic plin de abnegație și însuflețire.

Femeia cu eșarfă își strânse mai bine pardesiul pe umerii slabi și osoși. Și continuă:

– Cele două personaje aveau să se cunoască cu ocazia începerii unui nou an școlar, într-o zi însorită de septembrie. Mai târziu, această întâlnire învățătoarea și-o va aminti ca pe cel mai minunat eveniment al vieții ei. Iată, pe scurt, povestea pe care unul din personaje a trăit-o de atâtea ori în singurătatea și mediocritatea locuinței și care, așa spune, fără să gândească prea mult, că, în ultima parte a vieții, a constituit una din puținele sale resurse sufletești. Totul a început în acea primă zi de școală când, în urma unui scurt dialog, omulețul i-a recitat învățătoarei sale o poezie. O am la mine, ne asigură Femeia cu eșarfă, indicându-i cu degetul o poșetă minusculă ce-i atârna pe umăr, am să v-o citesc, poate, ceva mai târziu. A fost doar prima poezie dintr-un set întreg ce avea să i le recite pe parcursul următoarelor zile și prin care avea să o fascineze într-un mod atât de ciudat și misterios. Pe scurt, omulețul, deși în vârstă de numai șase ani, judeca și se comporta ca un matur. Nu numai că știa să scrie și să se folosească de operații matematice complexe, dar avea și aptitudini artistice; ceea ce învățătoarei i se păruse atât de greu să accepte o vreme; era de neimaginat. Mult mai mult decât atât, sugera o cultură generală solidă, fapt ce a uluit conducerea școlii, precum și o comisie din partea inspectoratului școlar teritorial. S-a mers chiar până la informarea ministerului și... și... Dar sunt at-

de... Numai readucându-mi aminte, vedeți, numai reamintindu-mi. În fapt, povestea e mult mai simplă decât, nici măcar nu e nevoie de o gradare a, foarte pe scurt și paradoxal, aceste calități ale lui Omulețul trec într-un plan secundar. Vreau să spun, o altă latură a sa m-a făcut să, și despre asta aș dori să vă povestesc. Totul a început atunci când Omulețul, deși nu trecuseră prea multe zile de la debutul noului an școlar, m-a rugat să-l însoțesc după terminarea orelor într-o plimbare prin parcul botanic, făcând abstracție, intenționat, de mersul meu pendulat și greoi. Deoarece, a motivat în timp ce-și pierdea privirea printre reclamele vitrinelor, tatăl său era atât de prins cu probleme de serviciu, încât nu mai avea timp să se ocupe de el. Decât foarte, foarte rar. Îmi lipsește exact lucrul de care un copil, chiar și minune cum sunt eu și cum conștient sunt că sunt, are cea mai mare nevoie, mi-a spus prinzându-mi mâna, mai mult agățându-se de ea, așa cum, de obicei, face un om pe cale de a se îneca. Astfel, am aflat că Omulețul nu-și cunoscuse mama, nu auzise și nu i se vorbise nicicând despre ea, nu-i simțise niciodată căldura, mângâierea. Și nu știu cum, și nici prin ce mecanism anume, cuvintele lui m-au izbit. Da, acesta e termenul, m-au izbit în tot ce exista mai sensibil și mai... și m-am oprit în plin trotuar, aveam senzația că ceva s-a rupt, a plesnit, ceva ca o membrană subțire, dar rezistentă până în clipa aceea, ceva ca o plăcere paralizantă, dar și eliberatoare în același timp; m-am oprit în plin trotuar și mi-am spus, iată. O ființă, mi-am zis, care îți solicită... care are nevoie de tine, doamnă domnișoară. Care are nevoie, ca-n îndrăznețele tale visuri, de ceea ce e feminin în tine, de sensibilitate, de afectivitate, de iubire și dragoste. Și ceva s-a rupt. În mine. Atunci. Pe trotuar. Ceva a plesnit. Provocându-mi o... nemiăntălnită.

Mai târziu, aveam să-mi dau seama că fusese clipă când am devenit femeie. Mă împlinisem. Mă împlinise. Omuleț provocase inițierea unui alt rost în viață. Din momentul acela eram gata să sacrific orice pentru el. Eram gata să-l divinizez. Dacă n-am și făcut-o. Și de aceea. Și tocmai de aceea. Disparația sa, pentru că am uitat să vă spun. Omuleț a dispărut în ultima lună a trimestrului. A dispărut, așa cum se dispăre, cum dispar uneori oamenii. M-a dat peste cap. Era să-mi iau, am fost în pragul de-a-mi lua. De neimaginat. Și dispară din viața mea tocmai când... Și apoi interminabilele discuții ale colegilor. Și disecări pe marginea subiectului. Unii au fost de părere că Omuleț murise. Din cauza autoconsumării. Își consumase energia printr-un proces, nu-mi amintesc cum l-au denumit ei, ceva diabolic, de conversie. Și că s-a tot micșorat până, ireversibil, la dispariție. Și alte și alte ipoteze. O adevărată competiție. Fără nici un menajament pentru ei, cu nereprezentând altceva decât o hădică. După care, viața mi-a devenit o perpetuă căutare. Apoi așteptare. Apoi încrâncenare. Apoi, la capăt.

21. Despre Oglinda

– Sfârșitul poveștii dintre Omuleț și învățător re nu are sfârșit.

22. Povestește Femeia cu eșarfă

Femeia își potrivea mai bine pardesiul pe umerii slăbănogi și înguști și osoși. Și poveste:

– Am început prin a-l căuta la adresa înscrisă în catalog. Numele străzii. Gramineea, de fapt Alea Gramineea, îmi trecea vag câteva amintiri probabil din copilărie. Amintiri, desigur, triste. O de câte ori treceam prin locuri în care nu fusese

încă remarcată, eram privită ca o ființă abia căzută din lună. Din cauza mersului, deși în copilărie nu mă pendulam cu atâta amplitudine. Trei ore am colindat alea de la un capăt la altul fără să identific numărul de casă ce mă interesa. În mod foarte straniu, numerele nu erau dispuse în ordine crescătoare, ci cu totul la voia întâmplării. Această ciudățenie mi s-a părut de rău augur, fapt care mi s-a și confirmat în cele din urmă. Casa pe care o căutați dumneavoastră, mi-a răspuns un bătrân căruia i-am solicitat informații explicându-i nedumerirea mea, a fost demolată acum mai bine de douăzeci de ani. Era o dărăpănătură. În locul ei a fost construită o rampă pentru spălarea containerelor, cred că ați remarcat-o. O și remarcasem, desigur, numai că n-am mai avut puterea să i-o și spun. Surpriza mă năucise, lăsându-mă fără replică. Așa cum aveau să mă năucească și cele viitoare. Pot spune, neexagerând cu nimic, că am avut parte de o mulțime de astfel de surprize și lovituri ce mi-au slăbit forțele, mi-au distrus moralul, aducându-mă la stări depresive și, în ultimă instanță, la internarea într-un spital de... Dar lovitura cea mai puternică aveam s-o recepționez chiar în timpul perioadei de convalescență și tocmai din partea lui Omuleț, care, iată, după mai bine de un an, dădea primul său semn. E vorba de o scrisoare, dacă-mi dați voie, și cu asta voi încheia și povestirea, o să v-o citesc în original. I-am recunoscut scrisul imediat și, așa, fără s-o mai deschid, am început să o sărut bucățică cu bucățică, plângând și râzând în același timp. În acel moment păream cu adevărat nebună, dar nebună, nu-j așa, de bucurie. Și cu cât a fost bucuria mai mare, cu atât mai puternic a fost șocul la terminarea lecturii.

Cu degetele subțiri și lungi și translucid de albe, femeia despătură hârtia îngălbenită de câte ori

fusesse întoarsă pe toate fețele, poate și stropită cu lacrimi, și citi:

„Doamnă domnișoară,

nu vă mai chinuiți. Și nu mă mai căutați. E în zadar. N-am avut niciodată o existență fizică reală. Nu sunt decât o proiecție parțial materializată a propriei dumneavoastră imaginații hipersensibilizate și, într-un fel, bolnave. Încercați să vă îngrijiți sufletul și să vă reeducați spiritul.

Omuleț nu există.”

23. Galbeni, albi, albaștri

– Partida de wist tocmai urma să se încheie când am auzit cu toții o puternică bătaie în ușă. S-au privit între ei, uluiți, i-am privit și eu mai puțin uluit. „N-a închis nimeni jos la intrare?” a întrebat doamna Ur, palidă. „Cu mâna mea”, a asigurat-o domnul Popescu, la fel de palid și el. Eu înțepenisem cu dama de caro în mână, după care ușa s-a deschis și în cadrul ei și-a făcut apariția un bărbat. Un străin. Am înțeles imediat că nu-l cunoștea nici unul. După mutrele lor lungite. „Să mergem, dle Popescu”, au fost cuvintele sale în loc de bună seara, mai ceva ca un coșmar. Dacă-mi permiteți aș mai aprinde o țigară, mărturisesc că tremuram din toate încheieturile, mă așteptam din clipă în clipă să-mi spună și mie același lucru. căci vocea sa metalică, siguranța și stăpânirea de sine, o anume căutătură a privirii, precum și alte câteva detalii nu lăsa sau nici un echivoc. „Să mergem, domnule Popescu”, a spus fără nici o altă introducere.

24. Suzana Vrăjitoarea

Răspuns:

Mai mult, sau altfel, decât o eliberare. Decât o descătușare. Nu găsește termenul cel mai potrivit

Poate, revenire? Pentru că nici n-aș vrea să sar peste cal. Într-un interviu precedent, vă vorbeam de ridicarea cortinei, risipirea ceții, prăbușirea unui zid. Va trebui să reconsider totul pentru că, și mai repet o dată, moartea Suzanei a însemnat mult mai mult, aș spune că a fost ceva hotărâtor, la fel ca și întâlnirea cu ea.

Întrebare:

Credeți că acțiunea Suzanei asupra dumneavoastră a fost malefică?

Răspuns:

Din câte-mi aduc aminte, am convenit să nu mai revenim la acest punct. Pe de altă parte, răspunsul transpare din celelalte întrebări. N-aveți decât să trageți singuri concluzii. Oricum, fiecare gest sau cuvânt mi-au fost interpretate și reinterpretate, tălmăcite și răstălmăcite.

Răspuns:

În al doilea rând, nu pot scăpa nici eu de subiectivism. Problema mă preocupă atât de intens, încât n-o pot privi decât dinlăuntrul ei. Ceea ce pot însă (și am făcut-o în atâtea rânduri) să afirm cu certitudine este faptul că înainte de a mă interna eram un pictor mediocru.

Răspuns:

Eu aș corecta formularea, aș spune că mă plimbam pur și simplu. Mă aflam sub tensiunea așteptării. Urma să se întrunească o comisie de medici care să decidă dacă voi fi sau nu externat.

Întrebare:

Decizia comisiei a fost...

Răspuns:

Decizia comisiei a fost cea care-a fost. E-adevărat că prin înjustețea ei mi-a creat, la un moment dat, o situație favorabilă. Dar pentru foarte scurt timp.

Răspuns:

Doar n-am ucis-o eu pe Suzana. E absurd să crezi că cineva poate ucide un mort. După sinuciderea Suzanei s-a întocmit un certificat de deces, iar corpul a fost supus autopsiei. Nemaivând pe nimeni în familie, a fost înmormântată în sat. Au participat câțiva dintre localnici și o delegație a sanatoriului în care mă aflam și eu. Deși slujba a fost scurtă, lapidară, ea a constituit un act oficial și înregistrat ca atare în dosare speciale pentru astfel de ocazii. În acest sens, vă întreb eu pe dumneavoastră, ce s-a întâmplat cu toate aceste acte doveditoare? Cum se poate interpreta amnezia participanților la înmormântare în frunte cu însuși slujitorul bisericii?

Răspuns:

Desigur că nu. Pânzele, împreună cu celelalte obiecte personale, le trimisese deja, prin poștă, unei cunoștințe. Cred că a fost gestul cel mai inspirat pe care l-am comis vreodată. Pentru că, din el, au rezultat cele două consecințe atât de importante pentru mine.

Întrebare:

Ce ne mai puteți spune despre proces? Poate câteva detalii sau observații care v-au scăpat până acum...

Răspuns:

Exact!

Răspuns:

Am auzit frunzele foșnind. Așteptarea, tensiunea. Apoi pașii. Apoi apariția Suzanei. Goală. Cu brațele desfăcute larg, chemându-mă, parcă într-o îmbrățișare mai posesivă și mai pătimașă ca oricând. Simbol al urăteniei. Sluțenie dusă până la fascinație. Despletită, adusă de spate și crăcănată, cu sânii alungiți și flasci bălăbănindu-i-se deasupra

pântecelui și-a sexului zbârcit și crestat. Cu privirea urduroasă, dar plină de poftă, cu... Nu te apropia! am strigat, nu te apropia, vrăjitoare!

Întrebare:

Ce credeți despre moartea mai mult sau mai puțin naturală, imediat după proces, a avocatului care v-a apărut?

Răspuns:

Am strâns-o de gât. Strigam „Vrăjitoare!” și-o strângeam cu amândouă mâinile, de gât. Până când am simțit că devine moale, moale de tot. Moartă, pârea și mai urâtă.

Răspuns:

Știți prea bine. O înscenare perfectă. Alt certificat de deces, altă autopsie („Moartă prin sufocare”!), altă înmormântare. Toate se repetau cu diferența că sinuciderea devenise asasinat. O concentrare de forțe împotriva mea. Și, ca să nu uit, din această concentrare n-a lipsit nici aportul, major în ceea ce privea discreditarea mea publică, al presei.

Răspuns:

Nu răspund niciodată la ultima întrebare. Din consecvență, din superstiție sau, după părerea unora din colegii dumneavoastră, din prostie.

Răspuns:

Dacă doriți să fie penultima, atunci, cu plăcere.

25. Galbeni, albi, albaștri

– Omul acela, pufăi bărbosul, străinul de care vă povesteam; cu privirea sa tăioasă și înghețată; cu vocea metalică, inflexibilă; înalt, osos, zvelt; cu părul scurt, dar îngrijit; ținută impecabilă; pentru oricine ar fi fost clar că reprezenta securitatea statului. Deși, după mai mulți ani, aveam să aflu că nu, că mă înșelasem. Ei bine, omul acesta ne-a băgat pe toți în

sperietii, iar, în ceea ce mă privește, prin faptul că eram mult mai tânăr, am... nu știu dacă o să mă înțelegeți, din această întâmplare mi se trag acele tulburări psihice (eu, personal, le-am numit revelații) de mai târziu. Tulburări ce vor sta la baza percepției și apoi identificării galben-albaștrilor. Aceștia, la rândul lor, tulburând mintea (și stimulând imaginația) atâtor milioane de oameni.

26. Despre Oglinda

– Povestea galbeni-albi-albaștrilor nu are sfârșit.

27. Galbeni, albi, albaștri

– După fiecare vizită a necunoscutului perfecționam încuietorile și zăvoarele, cu toate că începuse să-mi devină tot mai clară zădărnicia eforturilor mele, ceea ce îmi provoca o senzație... aceeași senzație pe care trebuie s-o fi resimțit și Sisif în timp ce împingea pietroiul la deal.

În ultima seară pe care am petrecut-o acolo, ploua ca și acum, zgomotos, dezlănțuit și interminabil, rămăsese doar eu și cu doamna Popescu. Eram în aceeași încăpăre din prima seară, la aceeași masă de joc, așteptând clipa fatidică, minutarul ceasornicului a cărui cursă nu mai putea fi oprită, așteptând să apară călăul (destinul, după părerea doamnei Popescu), străinul, necunoscutul, misteriosul domn, cum misterios devenise totul în acest imobil și, poate, în primul rând, atitudinea locatarilor săi.

Formula era de fiecare dată aceeași, „să mergem, domnule sau doamnă X”. Nici mandat de arestare, nici explicație, nici învinuire, numai acea „să mergem” pe care cel vizat îl urma fără împotrivire, fără să ridice vreo problemă. Nu, muțenia și resemnarea pe care le afișau nu erau deloc sfidătoare

ci apăsătoare. Pentru mine era de neînțeles. Ca și cum așteptau sau se așteptau mai demult la un astfel de eveniment și s-au înțeles între ei să nu vorbească nimănui, să nu dea nici o lămurire, nici un indiciu, lăsându-mă să mă frământ de unul singur, să-mi pun singur întrebări și să-mi caut singur răspunsurile.

Eram în aceeași încăpăre, așezat la aceeași masă de joc ca și în prima seară, o altă ciudățenie, tabiet împins până la absurd. În timp ce pe mine mă preocupa cine e, de unde venea, cine l-a trimis, pe unde intra, în ciuda eforturilor mele de a-i bara calea, sau cum putea intra pe ușa încuiată și zăvorâtă pe dinăuntru printr-o simplă apăsare de clanță și cum reușea să apară întotdeauna la aceeași oră, exact la bătaia pendulului, și-așa mai departe, ei nu voiau să știe decât de jocul lor de cărți ca și cum ar fi fost programați, asemeni unui calculator, să nu se abată de la program, indiferent de ce anomalie ar putea interveni în viața lor.

Eram în aceeași încăpăre, alături de dna Popescu, la aceeași masă de joc. Ce jucam? Cred că șeptică sau tabinet, sau mai știu eu ce, căci aruncam cărțile prostește. Din când în când umpleam paharele cu coniac, ești mult mai liniștit când ești amețit de alcool, îi spuneam doamnei Popescu. Beam amândoi nebunește pahar după pahar și nu ne puteam ameți și făceam pe noi de frică.

În dimineața, și-apoi în după-amiaza acelei zile, bătusem toate ușile și ferestrele în cuie, le întărisem cu drugi de fier și proptisem în dreptul lor dulapuri masive. Mai mult nu puteam face, iar în gaura de șarpe nu ne puteam ascunde.

28. O poveste

– Dacă nu aveți nimic împotrivă, se hotărî cel ce părea răstignit, o să vă spun și eu o poveste. E

vorba de povestea fratelui meu geamăn. Fratele meu geamăn avea un tic nervos. Scrâșnea dinții. Tic pe care mama lui nu i-l putea suporta, spunea că parcă-l pilește cineva ereierii. De-aceea, într-o bună zi, l-a luat de mână și l-a dus la polyclinică în vederea unui consult psihiatric. Dar copilul nu are nimic, dnă, i-a atras medicul atenția, la vârsta lui e ceva obișnuit, va trece de la sine, n-are nevoie decât de puțină liniște. Însă mama a insistat să-i facă un tratament: că e nu mai putea suporta să-l audă scrâșnind, că are să zdrobească dantura, că o să rămână fără dinți, și atât l-a îmbrobodit pe medic până când acesta a consimțit să-l vindece pe fratele meu. În acest scop i-a făcut internarea în spital, internare la care eu am protestat deoarece nu mai fusesem niciodată despărțit de altul și nu vă mai spun în ce stare m-am despărțit de el știind că-l las singur și știind că voi rămâne singur. Tratamentul a durat două săptămâni și, cum avea să se dovedească, a fost nefast pentru fratele meu: o spun cu mâna pe inimă, pentru că, deși trebuie să recunosc, a scăpat de scrâșnitul dinților numai câteva zile după externare s-a molipsit de tic. A început să scuie. O făcea el și înainte, dar mai când ne întreceam cine scuipa mai departe, la țintă sau mai știu eu ce alt joc, însă acum scuie altfel, mai mărunț parcă și mai des. O făcea și sebi atunci când vorbea. Spunea trei cuvinte și ptiu, ptiu. Și iar mai spunea trei cuvinte și iar ptiu, ptiu. Încât mama s-a văzut nevoită să-l ducă din nou la psihiatrul acela. De data aceasta au dat de acord amândoi că trebuie reinternat, ceea ce a urmat. Încă două săptămâni de tratament pe fratele meu, ce-i drept împotriva scuipatului, mult mai evident decât precedentul. După externare, bucurându-se că fratele meu se vindecase, m-am

cumpărat o uniformă nouă, apoi am mers cu toții la un film western, pe care noi îl mai văzusem de două ori deja, fără știrea ei. În două zile consecutive când chiuise de la școală. Numai că bucuria mamei n-a ținut prea mult; până în ziua următoare când fratele meu a trecut la pocnitul degetelor. Le pocnea așa, ca într-un dans popular, așa cum le pocnești la o nuntă după ce, în prealabil, ai mai tras și câteva pahare la masea, adică mai cu foc. Singura diferență era că fratele meu le pocnea ceva mai des, din ce în ce mai des. Închipuți-vă ce mutră a făcut mama și cum și-a pus mâinile în cap. Pentru a treia oară ne-am prezentat la psihiatru. Era nervoasă și pornită pe el. L-a luat tare, ridicând tonul mai mult decât s-ar fi convenit sau decât ar fi fost necesar să se facă auzită. Întrevederea a fost mai lungă ca de obicei, iar în urma ei verdictul a fost înspăimântător. Trei luni. Trei luni avea nevoie de doctor pentru a-l vindeca și de data aceasta pe fratele meu. Trei luni și vă asigur că va fi bine, absolut sigur, voi apela la o tehnică modernă, tocmai ne-a sosit de peste hotare... De peste hotare? a întrebat mama, încă pusă pe harță. De peste cele din răsărit, riscat medicul adevărul și trebuie să spun că spre norocul său, căci mama avea o părere tare proastă despre occidentali, de care spunea că sunt o bandă de narcomani cu toții.

29. O poveste

– Mai pocnești din degete? l-a întrebat mama, iar fratele meu a răspuns că nu mai pocnește și a clipit bucurios din pleoape. Atunci să mergem, am zis eu, să luăm două bilete la circ, la care fratele meu i-a mulțumit urmas și iar a clipit, tot bucurios și tot din pleoape. Ce mai e și cu clipitul ăsta? l-a luat mama la rost. El i-a răspuns că nu știe și că nici nu-și dă seama ce

face. Și iar a clipit. Din pleoape. Medicul, care era de față la discuție, a încercat să se retragă discret, însă mama i-a observat manevra și, astfel, încercarea nu mai putut fi evitată. A fost alarmat întreg personalul spitalului. În cele din urmă ne-am trezit cu mama în cămașă de forță. Și au ținut-o până a doua zi, când s-a mai calmat și i-au dat drumul acasă. Niciodată dar niciodată, a ținut să sublinieze ea, nu mai vrea să am de-a face cu nebuni ce-și spun medici psihiatri. S-a și jurat, pe cruce și pe Biblie, nici dacă știu o s-ajungă să clipească întruna, a mai adăugat, parcă ar fi avut gură rea, căci, cu timpul, fratele meu a început să clipească din ce în ce mai des, ajungând s-o facă, până la urmă, continuu, fără oprire.

30. Despre Oglinda

– V-aș putea spune că în Oglinda nu plouă niciodată, dar n-am să v-o spun eu, spuse cel ce tăcea până atunci.

31. Povestește Femeia cu eșarfă

CĂLĂREȚUL PRIN TIMP

Te-am observat. Râdeai
pe marginea iubirii
părea
un muget al mării pieptul tău
saltând
Și ca un gând
veneam înconjurându-ți mijlocul
într-o alunecare de coapse
fără sfârșit
Calul mă aștepta bătând nebunește
și hohotind chemări disperate
„Stăpânul meu! – vino-ți în fire

hai să plecăm”

Dar eu creșteam tulpină din pântecul tău rarefiat
înălțându-mă spre inimă
printre sâni
prefăcându-mă
liană în jurul gâtului tău
Sălbatic mă striga armăsarul
„Stăpâne
hai
să plecăm; mai avem atâta de mers prin infinit
și mi-e teamă că nu vom mai ajunge”
Nu, murgule, călătoria s-a sfârșit
nu vezi?
e capătul infinitului aici
și mi-am găsit himera
și treci tu dincolo
de sfârșit

32. Despre Oglinda

33. Despre Oglinda

– Călătoria spre Oglinda nu are sfârșit.

34. Povestește cel cu ochelari fumurii

Așa este, confirmă cel cu ochelari fumurii, scoțându-și ochelarii. Eu sunt fratele geamăn. Și pentru că următoarea întrebare se formulă aproape singură, răspunse. Mai clipește și acum. Dacă nu se observă, e din cauza frecvenței foarte mari. Zâmbi forțat, în realitate jenat de propria sa performanță, în timp ce-și reasează ochelarii pe nas. După care, întorcându-și privirea, își observă fratele, dormind cu gura întredeschisă.

– Întotdeauna adoarme când se forțează. A vorbit prea mult.

- De la începutul călătoriei și până acum nu s-a clintit nici cu un milimetru, am remarcat. Privindu-l cum doarme, aș spune că pare mai neclintit ca o statuie.

- E paralizat. Nu-și poate mișca decât ochii și gura, ne reaminti cel cu ochelari fumurii. Nici măcar capul nu și-l poate clătina. Soarta a fost cu el nemiloasă. Sau cruzimea galbeni-alb-albaștrilor prea dură i se adresă bărbosului. După ipoteza d-voastră.

- Din păcate, certitudine, replică bărbosul accentuându-și cuvintele cu gravitate.

- Fie și cu certitudine, se resemnă cel cu ochelari fumurii, și așa nu mai are prea multă importanță. Apoi schimbă vorba. Ați observat cum a adormit brusc, la jumătatea cuvântului? O să vedeți, când va trezi, va relua povestea exact de unde a lăsat-o, ca la chiar frântura aceluia cuvânt.

- E ceva cu adevărat extraordinar, șopti bărbosul, parcă nevenindu-i să creadă.

- Povestea vieții sale e și mai extraordinară.

- Și nu ne-o povestiți? întrebă Femeia cu eșarfă, zgribulindu-se.

- Să v-o povestesc? De ce nu? admise cel cu ochelari fumurii.

35. Povestește cel cu ochelari fumurii

- Atunci ascultați!

36. O poveste

37.

38.

SOLDATUL

Joia trecută, soldatul s-a oprit în dreptul gospodăriei lui Furcoi. S-a oprit și s-a uitat lung printre șipcele putrezite ale gardului, ca și cum ar fi observat ceva în neregulă.

Eu știu de ce se uită așa și știu și ce o să se întâmple în continuare. De aceea-mi și bate inima cu atâta putere. O ating cu palma și o simt bubuind ca o tobă.

Gospodăria lui Furcoi e peste drum de a noastră și, în primul moment, am crezut că soldatul va opri lângă gardul nostru. Pe de-o parte, aș vrea să merg cu el, pe de alta, sunt atât de laș, iar frica mi paralizează ținându-mă în spatele ușii.

În hârtia albastră cu care am acoperit fereastra am decupat o gaură și am numit-o „punct de observație”. Prin acest punct urmăresc tot ce se întâmplă în afară, iar, uneori, o parte din observații le notez într-un carnețel. Așa cum fac și acum. În legătură cu punctul de observație am notat că – acesta va fi secretul meu! – însă, nu știu cum se face, oamenii din sat aflat de existența lui și i-au spus în batjocură „ochiul dracului”. Singura explicație e că mă spionează și ei și nu sunt cu nimic mai presus decât mine.

Între timp, soldatul s-a desprins de gard și acum așteaptă liniștit în mijlocul drumului.

Așteptarea sa nu durează mult, ușa casei lui Furcoi se deschise brusc și iată-l pe fecioru-său Grățian, alergând ca o nălucă, chiuind din răspuț cu privirea transfigurată și cu părul răsculat pe crețet. Taică-său și cu maică-sa încearcă să i se agațe de mâini și picioare, de păr sau de haine, rugându-l implorându-l. În timp ce el, Grățian, încercând să scape de ei pentru a i se alătura soldatului, îi trântesc și-i hoisează prin colbul gros al ogrăzii.

Văzând că nu-l mai poate opri, maică-sa, ieșind din minți, strigă disperată: „Nu te du, Grățiane! Nu

du, nu te du...” Iar taică-său, Furcoi, culegând de pe jos o bucată de sfoară, se-ndreaptă hotărât spre părul din fundul grădinii. Dacă nimeni nu-l va opri, se va spânzura, așa cum a mai încercat s-o facă odată, când soldatul i-a luat pe celălalt fecior al său, pe Victor.

Până la urmă, rupând două șipci, Grățian reușește să treacă peste gard și-apoi să dispară, alături de soldat, pe drumul dinspre Răzoare. Nimeni și niciodată nu-l va mai revedea, iar deseară, ca de obicei, părintele Cârliș va face o slujbă pentru pomenire.

Uneori cred că e o pedeapsă. Uneori cred că e un blestem. Uneori cred că e, pur și simplu, destinul, soarta fiecăruia.

Cine poate ști?

Data viitoare va fi, poate, rândul lui Ilarie, poate al lui Simion, sau poate, o Doamne, chiar al meu.

Babele dau în bobi să afle cine e soldatul, de unde vine, unde dispăre, ce face cu feciorii din sat pe care îi ia cu el. Dar nu li se arată nimic. Bobii lor sunt proști sau sunt mincinoși și nu spun nimic concret.

Tot ce-au aflat babele care dau în bobi e că soldatul apare din senin sau din neguri, din cer sau de sub pământ; dar nimic, nimic concret. Astfel, în carnețelul meu n-am putut să notez decât că soldatul apare pur și simplu.

Strigoaia, vrăjitoarea de peste deal, crede că soldatul nu-i de pe lumea aceasta și nici de pe aialaltă și că de aceea slujitorii ei, spiridușii adică, sunt neputincioși în fața soldatului. Și atunci, cum, Doamne, să nu-ți fie frică? De pare-ar mai exista și altă lume în afară de asta și de aialaltă...

De obicei, soldatul își face apariția în sat fie prin ulița Bregească, fie prin cea a Polhoșilor. De când am eu tinere de minte, o singură dată s-a întâmplat să se abată prin altă parte. Asta a fost într-o

iarnă, cu mulți ani în urmă, când l-a luat pe Crăciun al Tomii. Era singurul fecior de pe ulița Cionchii pe care soldatul îl putea lua. Ceilalți erau prea fragezi ori trecuseră vârsta. Crăciun fusese un flăcău arătos din cale-afară, toate fetele îl plăcuseră. Toate și l-ar fi dorit de bărbat, își făcuseră vise în legătură cu el, își făcuseră iluzii. În cele din urmă îl câștigase fată-părintelui Cărlig și, dacă nu ar fi intervenit soldatul, urmau să se cunună într-o săptămână. Satul întreg bocit atunci. Întregul sat a purtat negru. Iar eu aș fi preferat să mă ia pe mine soldatul, în locul lui. Să nu văd atâtea jale, să n-aud atâtea blesteme.

Bătrânii noștri sunt de părere că feciorii sunt duși la război, dar ce război, doar se știe că nu mai există nici unul. Și chiar dacă ar fi, cine-și poate imagina un război atât de lung?

Bătrânii noștri spun că apariția soldatului în sat se pierde în negura vremurilor. Ei mai spun că vorba de un război al crucii dus împotriva păgânilor și că soldatul e un trimis al celui Atotputernic.

După câte spun bătrânii, îți vine să crezi că s-a prostit sau că așa au fost dintotdeauna.

Pentru că, susțin ei, toate acestea le știu de la părinții și de la moșii lor.

Eu, unul, nu știu ce să cred. Sper doar că, într-o zi, mă va lua și pe mine și atunci voi afla și eu adevărul. Cel mai mult aș dori să află la ce-i folosește bidoanele acelea pe care le poartă în spate și pe atât de grele; și la ce-i servește tubul ce duce de la bidoane spre gură; și pentru ce poartă pe cap ceea ce poartă. Și-apoi hainele sale de un alb strălucitor fără nasturi, fără fermoare, fără șireturi, de parcă fi propria sa piele.

Alaltăieri, duminică, soldatul a venit din nou. Nu țin minte să mai fi apărut la un interval atât

scurt. A venit și l-a luat pe Gligor. Încă o șansă pe care nu am folosit-o. Am vrut să mă iau după ei, însă frica m-a paralizat ca de fiecare dată și n-am fost în stare să mișc un deget.

O, Doamne, așa că mai aștept.

Sunt sigur că, într-o bună zi, soldatul va veni și pentru mine în mod special. Voi ști când, cunosc toate semnele. Mai întâi se va opri în dreptul gardului nostru și va privi cu atenție, concentrându-se înspre ușă sau spre punctul meu de observație. Pe urmă, din piept îi va crește un braț subțire și elastic, pe care și-l va pendula încoace și-necolo. Și știu, la un moment dat, din vârful aceluia braț va țâșni un fulger ce mă va lovi în inimă. Frica mi se va risipi ca prin farmec, iar locul ei va fi luat de un curaj supraomnesc. Voi smulge lanțul, zăvoarele, încuietorile. Voi alerga mai repede ca o nălucă. Nimeni și nimic nu mă va putea opri.

Voi pleca cu soldatul.

O, Doamne, o, Doamne, o, Doamne...

I.

Se poate spune că soldatul mărșăluia. Mărșăluia, mărșăluia. Mărșăluia. Ca-ntr-un poem scris de un bine cunoscut autor. Se poate spune și că nu mărșăluia. Că-și trăgea doar picioarele. Ori că picioarele-și trăgeau trupul. Ori că propria voință le trăgea pe amândouă. Sau putea, pur și simplu, să fie vorba de inerție. În jurul acestui subiect se pot face mai târziu o mulțime de speculații.

Ceea ce e mai important însă, pentru debutul povestirii (relatării) de față, este că întâmplarea s-a petrecut într-o duminică (după-amiază). Și iată de ce: cursa de călători spre satul Mărăcinii din Vale nu circula decât de trei ori pe săptămână după un

program aleatoriu, dar niciodată duminică. Iar la această informație voi mai adăuga una. Începând de sâmbăta premergătoare duminicii în discuție, nici un mijloc motorizat sau cu tracțiune n-a sosit și n-a plecat din sat. Așa pentru că s-a surpat podul de peste râu.

Concluzia aproape că se impune de la sine
Soldatul

1. fie că a căzut din cer

2. fie că a sosit pe jos.

Posibil ca nici una din variante să nu fie convingătoare.

Argument:

soldatul nu avea decât un picior.

Răspuns la varianta 1:

trebuie să admitem că e o nebunie să sari cu parașuta din avion cât timp ești posesorul unui singur picior. Cunoșc mai multe persoane ce nu s-au încumeta să sară nici cu trei picioare sănătoase.

Subvariantă la varianta 1:

singura rațiune pentru care s-ar fi pretat, totuși la un asemenea risc ar fi că soldatul (în cazul respectiv persoana deghizată în soldat) să fie spion. Dar acest lucru e greu de crezut datorită deconspirărilor sale imediate.

Răspuns la varianta 2:

pe de altă parte, nici pe jos nu putea veni. În Mărăcinii din Vale și satul cel mai apropiat, Brustur, sunt mai bine de 14 kilometri. Drumul e plin de șisuri, plin de grohotișuri, plin de coborâșuri. Iar alocuri e și mai desfundat. Și mai e și povestea de surparea podului din cauza umflării pârâului.

Dar mai există și o a treia variantă. Nenumărată. Ca soldatul să fi ajuns mai demult în apropierea satului, printr-un mijloc oarecare, și să fi stat ascuns. Pare varianta cea mai plauzibilă, dacă, nu-i așa, dacă manevra respectivă n-ar ridica problema scopului. Căci, în context cu ce-a urmat, ea nu-și motivează sensul.

II.

Scurte considerații cu privire la decorul în care se petrece acțiunea.

În acest scop, voi reaminti că este duminică după-amiază și că aceasta presupune o anumită efervescență, pulsație, atmosferă, specifice duminicilor de la țară.

Despre bătrâni:

stau pe băncuțe de lemn în fața gardurilor de nuiele împletite și tăifăsuiesc despre război, despre dinainte de război și despre celălalt război.

Excepție:

baba Rada nu tăifăsuiește cu nimeni. Deși a prins amândouă războaiele, preferă să nu amintească despre ele. În primul i-a murit mama, iar în al doilea mătușile. Nepoții i-au murit în războiul de după războaie. În timp ce soldatul mășcăluiește pe ulițele satului, baba Rada doarme dusă, suspinând în răstimpuri.

Notă:

mândria sătenilor sunt cei șapte octogenari și opt septuagenari ai săi; iar despre moș Pavăl se spune că, într-o bună zi, va bate suta.

Despre băieții, fetele și feciorii tomnateci:
sunt la horă (discotecă), la căminul cultural
ori în poata lui Nae Clarinet, vechiul loc dinaintea
ridicării căminului și unde acum se pot urmări filme
pe 16 mm.

Excepții:
fac Viorica, Veronica, Virginica. Toate trei
sunt gravide (altfel spus, însărcinate sau cu burtă la
gură) în luna a opta și, respectiv, a noua. Nu se mai
știe de către cine. N-au venit la horă și nici la șură.

Notă explicativă:
pentru că le-au învințit părinții ochii, le-au
turtit nasurile și pentru că, oricum, tot n-ar fi venit.

Despre bărbați:
în marea lor majoritate, bărbații sunt la bufet.

Băuturi servite la bufet:
- drojdie
- drojdioară
- rachiu de drojdie
- bere fermentată la halbă

Excepția 1:
bufetul e frecventat și de câțiva bătrâni:
- nea Mustăți, nea Neagu, nea Cutare
- baci Sămion, baci Lupu, baci Stână
- moș Neculai, moș Crăciun, moș Martin

Excepția 2:
bufetul e frecventat și de câțiva holtei în
pentru serviciul militar:
- a' lu' Chioru, a' lu' Mutu, a' lu' Prăpădiu

precum și doi care tocmai încorporează:
- a' lu' Militaru, a' lu' Căpraru

Excepția 3:
bufetul e frecventat și de câteva femei:
- Smaranda, țigancă, vânzătoare de floare și
dovleac și
- Zâna, care n-a avut noroc în viață, rămânând
fată foarte bătrână și nemăritată.

Notă informativă:
orarul unității se întocmește cu o zi în urmă. În
cazuri excepționale (cum sunt duminica și sărbăto-
rile tradiționale), orarul funcționează ca și bufetul,
adică non-stop până după apusul soarelui.

Bufetar: Cărciumaru I.

Excepția 4:
bufetul e frecventat și de câțiva copii:
e vorba, desigur, de gemenii (cum le-ar spune
cei din sat) Copilu. Copilu-unu și Copilu-doi.

Notă explicativă 1 la excepția 4:
Copilu-unu e băiatul lui Sticlete, șeful și unicul
angajat al postului de miliție Mărăcinii din Vale.
Copilu-unu poate fi văzut zilnic la bufet, îndeosebi
seara, când maică-sa îl trimite după Sticlete al ei.

Notă explicativă 2 la excepția 4:
Copilu-doi, deși leit cu Copilu-unu, nu se știe al
cui este. N-are nici mamă, nici tată. De altfel, nici nu
e din sat. Unii sunt de părere că ar fi din Spinoasa.
Alții sunt de părere că ar fi din Brusturi. Dar sigur
nu știe nimeni. Și nici nu interesează. Pentru cei de

la bufet Copilu-doi e un fel de câine de pripas. I se aruncă coji de pâine, iar, câteodată, i se dă de băut și e pus să-njure. În această privință toți sunt de acord. Copilu-doi injură dumnezeiește.

Despre ceilalți copii:
copiii bat ulițele în susul, în josul, de-a lungul și de-a latul.

Excepție:
cei din scutece.

Despre femei (neveste):
vorbesc, se vorbesc și se povestesc.

Excepții:
nu sunt!

Notă:
mai puțin una, două, trei, patru, cinci sau șase care au alte preocupări.

Alte preocupări:
- dormitul în prostie
- privitul în oglindă
- întreținerea unor relații extraconjugale
lipsa bărbaților care sunt plecați la bufet sau în alte
leăși scopuri.

Mențiuni:
excepție de la categoriile prezentate mai sus
- cei cu principii solide
- bolnavii
- cei plecați din sat
- cei plecați dintre cei vii

Notă cu privire la mențiuni:

cei cu principii solide își fac vizite de curtoazie și din curiozitate. Astfel, părintele Popa își curtează finii la ora prânzului. Tovarășul învățător își vizitează părinții elevilor săi la ora prânzului. Primarul își vizitează preoteasa mai pe înserat. Preoteasa s-a pregătit pentru orice eventualitate.

III.

Câinii latră a pustiu. Vitele mugeșc îndelung. Porcii grohăie. Găinile cotcodăcesc înnebunite, cu ouăle doar pe jumătate ouate.

Vine furtună?

Vine potop?

Nu!

Trece soldatul. Șontăcăind, cu unicul său picior, pe ulița Bregească.

Trece soldatul. Cu cilindrul său, grei și lucios, în spinare.

Trece soldatul. Cu cască de motociclist pe cap și cu antenă de radio ieșindu-i din frunte.

Trece soldatul. Îmbrăcat în salopetă argintie, fără nasturi, fără găici, fără fermoare, fără nici un semn că s-ar putea îmbrăca sau dezbrăca vreodată.

- Trece soldatul! se aude o voce subțire și pițigăiată de după un copac. Fugiți! Fugiți cu toții, oameni buni!

Miroase a praf. A balegi și a excremente de oameni.

- Soldatul ăsta n-a mai fost odată pe-aici? Când l-au luat pe Chiaburul și l-au dus la câmpie. Cu toți ai lui...

Ologul nu poate fugi din calea soldatului. Ca de obicei, javra lui PISOI i-a luat cârja și încearcă să

i-o îngroape pe undeva. Că i-a și spus PISOI într-o zi. Dacă are mânerul din os? Câinele ce știe?

- Ba ăla a fost alt soldat, îl contrazice oloaga, întinzându-i propria cârjă. Să intrăm cât mai iute pe undeva, până trece urgia.

Totul capătă miros.

Vara târzie, râul cu podul surpat, căpițele de fân, mieunatul pisicilor, adulterul primarului, invaziile, mirarea.

- Da' tu ce drăcovenie mai ești? îl întreabă Copilu-doi chiar la intrarea în sat.

Unduindu-și antena, bălăbănindu-și corpul apoi numai capul, soldatul îi întinde copilului o minge. Sau o bilă. În orice caz, ceva sferic și multicolor pe care Copilu-doi îl înșfacă și o ia la goană pe ulițele satului, stârnind praful.

- Uitați ce mi-a dat nebunul dracului! râde se adresează nimănui. Băga-l-aș de zece ori și încă o dată!

Pe uliță nu mai e nimeni ca să se amuze.

Alarmă!

Trece soldatul!

Dinspre Movila lui Coccoasă, unde se înalță biserica, se-aud, bătând, înnebunite, clopotele.

IV.

Unele întâmplări, fapte și semne ce au precedat apariția soldatului, dar care n-au fost luate în seamă.

Astfel, lui Boboc i-au murit toți puii de găini.

Plăpându, în timp ce bătea nucile, a căzut senin, zdrobindu-și amândoi genunchii de unicul troi aflat sub copac.

Cu o săptămână (sau mai puțin) înainte de apariția soldatului, pe cer a fost observată o

sângerie, pe care unii au văzut-o galbenă, iar alții portocalie sau violet.

Ileana, iapa lui Mânzatu, în călduri fiind, ar fi fost văzută împreunându-se cu un țap sau cam așa ceva.

Iar în fântâna lui Cumpănă a fost semnalat, de către Balaure (ori Napasbelit, cum i se mai spune din cauză că se bălbăie), un șarpe cu două capete. Balaure se jură că cel puțin la unul din capete, șarpele avea un cap cu o gură uriașă și sâsâia cu o limbă roșie și despicată.

Și, în sfârșit, câteva semne mai mărunte, cum ar fi indigestia părintelui urmată de o lungă constipație sau incendiul de la șura lui Pălălaie, din cauza căruia i-au ars vitele, iar mai târziu, după ce focul s-a mai extins, casa până la temelie.

Numai Vrăjitoarea a mirosit că se va întâmpla ceva deosebit, căci, întâlnindu-se cu Zâna, noaptea, în pădure, a avertizat-o. Fugi, Zâno, fugi acasă, că are să-ți vie norocul! Zâna a fugit, crezând că norocul a și sosit, lovindu-se de toți copacii din pădure și ajungând acasă cu capul cât ciubărul.

V.

Se aud ușile ferecându-se. Pe dinăuntru. Grăbite. Cu lanțuri și cu belciuge. Și cu lacăte grele. Cu chei ruginite. Se-aud proptele îngrămădindu-se. Mese, scaune, dulapuri. Se aud ferestrele, sec, închizându-se. Căii fornăind, lovind din copite. Se aud rugăciuni. Murmurate. Rugăciuni strigate. Rugăciuni plânse. Rugăciuni scrâșnite.

VI.

În acest timp trece soldatul.

VII.

Urmări cu privire la trecerea soldatului prin sat.

Deoarece aceste urmări au fost deosebit de numeroase, le voi enumera pe toate. Astfel:

– toate sortimentele de băuturi servite la bufet și-au pierdut brusc tăria. Susțin această afirmație prin faptul că, de duminică după amiază și până dimineață, nici unul din cei aflați la bufet nu s-a clătinat. Nici măcar n-au mișcat.

– un alt fapt remarcabil a fost vindecarea boalei navelor, precum și a acelor cu defecte din naștere

Câteva exemple:

– lui Spănu i-a crescut părul, într-o singură săptămână până la genunchi. E-adevărat că și l-a tuns seara înainte de a se culca, dar în ziua următoare i-a crescut din nou și tot până la genunchi. Norocul său a fost că i-a găsit repede o întrebuințare, folosindu-l în împletit frânghii, altfel ar fi umplut tot satul cu păr.

– Ologului i s-a însănătoșit piciorul bolnav, chiar i-a mai crescut, puternic și musculos, întrecându-l pe celălalt în lungime cu vreo cinci degete. Mod paradoxal, deși cu ambele picioare sănătoase rămăsese tot olog.

– Chiorului i-a căzut albeața de pe ochi cu o pleoapă, revenindu-i vederea pentru totdeauna pentru tot timpul.

– Zăludci i-a venit, în sfârșit, mintea. Și ajuns atât de înțeleaptă, încât a început să bată podăriile, oferind cugetări pline de adâncime și mai oropsite.

– se poate spune că n-a scăpat nimeni de boală. Unii s-au vindecat de tot. Până și primarul, cu jenă v-o spun, i-a mai crescut un mădular cu

accesorii, sperînd-o pe preuteasă în asemena hal, că nădușea numai zărindu-i umflătura prin pantaloni.

Dar poate faptul cel mai neobișnuit, petrecut după trecerea soldatului prin sat, a fost rodirea a tot ce era de rodit. Adică în toate cele trei ipostaze.

Ipostaza întâi:

în ceea ce-i privește pe oameni.

Ipostaza a doua:

în ceea ce le privește pe animale.

Ipostaza a treia:

în ceea ce privește vegetația.

Detalii:

în ceea ce-i privește pe oameni, situația a fost parțial rezolvată de către doctorul Cuțit, care a chiu-retat zi și noapte tot ce era sub 16 ani și trecea de 50.

Excepție:

singură Zăna care nu s-a dat pe mâna lui Cuțit, cu gândul la prorocirea Vrajitoarei, susținând că, în pânțele ei, s-a reîntors Mântuitorul.

– în ceea ce privește animalele, lucrurile au decurs mult mai simplu, neînregistrându-se nici o perturbare gravă la nivel psihologic. A fost unul din obișnuitele cazuri numite fericite.

Observație:

au fătat, desigur, și scroafele ale căror ovare fuseseră extirpate, dar, în perplexitatea generală, faptul n-a fost sesizat de nimeni și mai bine că a fost așa.

– în ceea ce privește vegetația, nu s-a mai putut face nimic.

După o vară târzie s-a instalat o primăvară timpurie. Așa că, în timp ce în alte părți cădea zăpadă sau bătea gerul, la Mărăcinii din Vale se culegeau cireșele.

Cât despre soldat, nimeni n-a mai auzit nimic. Doar că, la o zi după trecerea lui prin sat, pe cer a

fost observată o pată de mărimea unei monede de un leu, a cărei culoare era atât de sângerie, încât unii au văzut-o verde, iar alții albastră. În ce-i privește pe săteni, nu i-au purtat pică soldatului, dimpotrivă i-au ridicat o troiță pe care au scris cu dalta: „Pe aici a trecut un soldat necunoscut ce ne-a scăpat de multe beteșuguri și ne-a blagoslovit cu altele”.

VIII.

Precizări finale.

Aici se sfârșește povestea soldatului.

Aici se sfârșește povestea soldatului.

Pentru cine n-a înțeles, mai repet o dată. Aici se sfârșește povestea soldatului.

Despre evoluția ulterioară a vieții la Mărăcinii din Vale nu pot da nici un fel de relații, deoarece din motive personale, am părăsit satul la scurt timp după producerea evenimentelor. Nu m-am mai reîntors niciodată.

În legătură cu bila primită în dar de către Copilu-doi, pot spune doar că era dintr-un material dur. Cristal, carbură sau poate chiar o piatră prețioasă. Se spune că ar fi avut proprietăți miraculoase. Din păcate, imediat după ce-a intrat în posesia lui Copilu-doi a pierdut-o. Unii cred că ar fi înghițit-o.

Desigur, pierderea bilei n-are nici o legătură cu plecarea mea precipitată din sat.

Aceasta îmi este relatarea cu privire la evenimente petrecute la Mărăcinii din Vale și la care am fost martoră oculară.

Semnez în deplinătatea facultăților meșteșugărești și mintale.

Zăbu

IORGovan